

معتقدان و منتقدان سهام عدالت چه می‌گویند

مراج نادری

عکس از تصویر مصدق

اشاره: شاید کمتر طرح اقتصادی را بتوان یافت که به اندازه «سهام عدالت» در موردش بحث، نقد و ابراز نظر شده باشد. نگاهی به سابقه موضوع نشان می‌دهد: ظرف ماه‌های گذشته تقریباً همه مقام‌ها و مسئولان بلندپایه اقتصادی دیدگاه‌های خود را درباره طرح سهام عدالت اعلام کرده‌اند. این موضوع اگرچه نکته‌ای مثبت تلقی می‌شود، اما در یک نمای کلی موجب تشتت فکری مخاطبان هدف طرح سهام عدالت شده است، زیرا در این میان هر کس از ظن خود به بیان جزئیات طرح مزبور پرداخته و طبعاً یافتن اصل ماجرا در میان این همه آرا و عقیده کمی دشوار است. لذا سعی شده است در ادامه بخش‌هایی از این ابراز نظرها برای رفع برخی ابهامات موجود ارائه شود.

وزیران اقتصاد و تعاون و همچنین مسئولان فعلی و قبلی سازمان خصوصی‌سازی از جمله کسانی هستند که بیشترین علاقه‌مندی را به پیگیری طرح سهام عدالت و ارائه دیدگاه‌ها و انتقادهای خود، در این باره نشان داده‌اند.

دیدگاه‌های وزیر اقتصاد

داود دانش‌جعفری، وزیر اقتصاد، دیدگاهی جالب توجه دارد، او می‌گوید: کسانی که معتقدند طرح سهام عدالت نباید انجام شود، مخالف خصوصی‌سازی بوده و همیشه در برابر اصلاح ساختار اقتصادی مقاومت کرده‌اند و تلاش دارند بخش دولتی کماکان در اقتصاد مقتدر بماند.

او سهام عدالت را یکی از سیاست‌های دولت برای سهامدار کردن دهک پایین جامعه می‌داند و می‌افزاید: امیدواریم این طرح با تکمیل اساسنامه‌ها و اتمام کارها از سوی سازمان‌های دیگر هرچه زودتر به پایان برسد.

اتفاق نظر

دانش‌جعفری می‌گوید: برای اجرای

طرح سهام عدالت همه اتفاق نظر دارند اما عرضه سهام عدالت چند مرحله دارد یکی تعیین مشمولان طرح بابترسی‌های اولیه که اولویت اول، ایشارگران، مددجویان بخشی از کارمندان دولت و بازنشستگان را شامل می‌شود، در این خصوص برای شناسایی آنها کمیته‌ای در وزارت رفاه تشکیل شده و دفتر مناطق محروم و چند جای دیگر هم عضو آن هستند و قرار است اعلام کنند چه اقشاری باید در اولویت واگذاری سهام عدالت باشند. مرحله دیگر تعیین میزان سهام قابل واگذاری است.

وزیر اقتصاد می‌گوید: واگذاری امور دولتی به مردم به‌ویژه کارهایی که تاکنون انجام آنها تنها از سوی بخش دولتی میسر بود، به بخش خصوصی از مفاهیم کلی خصوصی‌سازی است و برای تحقق این امر سازمان خصوصی‌سازی باید تقویت شود تا علاوه بر امکان واگذاری و انتقال سهام شرکت‌های دولتی به بخش خصوصی، زمینه افزایش توانایی بخش خصوصی نیز در کشور فراهم شود.

او ادامه می‌دهد: واگذاری سهام بخش دولتی به بخش عمومی، خصوصی‌سازی نیست. باید از این پس در اجرای برنامه خصوصی‌سازی به واگذاری امور به بخش خصوصی بیش از پیش توجه شود

**دانش‌جعفری می‌گوید:
خصوصی‌سازی و سیاست توانمندسازی همواره باید به صورت مستمر وجود داشته باشد، زیرا شاید کاری که در حال حاضر بخش غیردولتی نمی‌تواند انجام دهد در سال‌های آینده با توانمند شدن بخش خصوصی بتوان به این بخش واگذار کرد و تصدی‌گری دولت را به حداقل رساند.**

تا بتوانیم سهم بخش‌های خصوصی و تعاون را در اقتصاد متناسب با پیش‌بینی برنامه چهارم توسعه، بالا ببریم. وزیر امور اقتصادی و دارایی، دلایل ناکامی در تحقق اهداف خصوصی‌سازی را به فرایند انتقال مربوط می‌داند و می‌افزاید:

عکس از علی ظریف

**وزیر تعاون می گوید:
سیاست های اقتصادی
دولت نهم بر ایجاد و
گسترش اقتصادی مردمی
مبتنی است، اقتصادی
که در آن مردم، محور
فعالیت های اقتصادی
باشند**

با وجود آن که بیشتر واگذاری ها به بخش عمومی صورت گرفته، این بخش نیز نتوانسته تحول اساسی در اقتصاد کشور ایجاد کند، بنابراین نمی توان مدعی شد خصوصی سازی به اهداف خود دست یافته است، زیرا این امر موجب بزرگتر شدن حجم دولت شده است.

دانش جعفری می گوید: خصوصی سازی و سیاست توانمندسازی همواره باید به صورت مستمر وجود داشته باشد، زیرا شاید کاری که در حال حاضر بخش غیردولتی

نمی تواند انجام دهد در سال های آینده با توانمند شدن بخش خصوصی بتوان به این بخش واگذار کرد و تصدی گری دولت را به حداقل رساند.

وزیر اقتصاد مشکل خصوصی سازی را در گذشته توسعه حوزه نفوذ بخش دولتی می داند و می افزاید: از یک سو بخشی از بنگاه های دولتی واگذار شده اما از سوی دیگر با سرمایه گذاری های جدید دولتی، حوزه نفوذ بخش دولتی توسعه یافته است. سعی داریم از محل سود شرکت های دولتی به عنوان سود دولت استفاده کرده و ضمن واریز این مبلغ به خزانه، آن را در قالب وجوه اداره شده در اختیار بانک ها قرار دهیم تا بانک ها بتوانند به بخش خصوصی تسهیلات ارایه دهند. بر این اساس تا جایی که بتوانیم سعی می کنیم از سود شرکت های دولتی برای توسعه بخش دولتی استفاده نکنیم.

دیدگاه های وزیر تعاون

محمدناظمی اردکانی هم هدف از توزیع سهام عدالت را افزایش ثروت خانواده های ایرانی از طریق گسترش سهم بخش تعاون می داند و می افزاید: مطابق اصل ۴۴ قانون اساسی، دارایی های دولت در قالب این اصل قابل واگذاری خواهد بود.

وی ادامه می دهد: واگذاری سهام از استان های کمتر توسعه یافته و با انتخاب محروم ترین اقشار اجتماعی کشور شروع می شود. این نامه واگذاری سهام عدالت در ۱۳ ماده در پایان ماه سال گذشته به تصویب رسید که بعداً با اصلاحاتی همراه و اجرایی شد. طبق ماده چهار این آیین نامه تشکیل ستاد مرکزی تدوین سیاست های مورد نیاز اجرایی کردن واگذاری سهام عدالت، به ریاست احمدی نژاد رئیس جمهوری محترم و ۹ وزیر و هشت سازمان مرتبط پیش بینی شده است.

طبق اساسنامه طرح واگذاری سهام عدالت یک شرکت کارگزاری در وزارت اقتصاد تشکیل شده که قرار است به صورت

سبد سهام عمل کند. همه سهام مورد نیاز برای واگذاری به این سبد ریخته خواهد شد و سود سهام به صورت یکنواخت بین سهامداران توزیع می شود. پس از ایجاد این شرکت کارگزاری، تعاونی های عدالت در مراکز استان های دارای اولویت تشکیل شد. ناظمی، استان های ایلام، خراسان جنوبی، سیستان و بلوچستان و کهگیلویه و بویراحمد را استان های اولویت دار مرحله اول توزیع سهام عدالت نام می برد و می افزاید: مجامع اولیه این شرکت های تعاونی برگزار و اعضای هیات مدیره و مدیران عامل این شرکت ها تعیین شده است.

وی پیش بینی می کند، توزیع سهام عدالت در مرحله اول تا خردادماه سال ۸۵ به طول بینجامد و واگذاری سود در نیمه دوم ۸۵ براساس میزان سهام بین شرکت های تعاونی عدالت توزیع شود.

وزیر تعاون می گوید: برگه های سهام در رنگ های قهوه ای (۵۰۰ سهم) سبز رنگ (یک هزار سهم)، آبی (دو هزار سهم)، و زرد رنگ (پنج هزار سهم) خواهد بود که قیمت هر سهم یک هزار ریال است.

وی تأکید می کند: خرید و فروش سهام فقط بین اعضای شرکت های تعاونی صورت خواهد گرفت و دارای محدودیت است. خرید و فروش سهام باید به تصویب مجمع و هیات مدیره شرکت های تعاونی برسد. طبق اساسنامه، پس از شرکت های تعاونی عدالت پنج درصد سود سهام به صورت اندوخته در نظر گرفته شده که قابل برداشت نیست.

ناظمی پیش بینی می کند: برای واگذاری سهام عدالت هر فرد خانوار حداقل ۴۰ و حداکثر ۱۰۰ هزار تومان درآمد کسب کند.

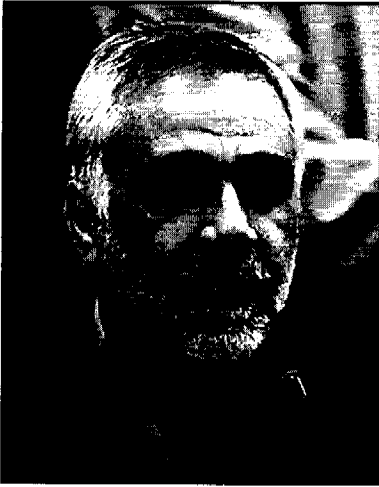
تصمیم شجاعانه

وزیر تعاون می گوید: سیاست های اقتصادی دولت نهم بر ایجاد و گسترش اقتصادی مردمی مبتنی است، اقتصادی که در آن مردم، محور فعالیت های اقتصادی باشند. محمدناظمی می افزاید: در اصل ۴۴ قانون اساسی اجازه واگذاری بنگاه های اقتصادی دولتی به مردم داده شده تصمیم واگذاری سهام عدالت مهم ترین و شجاعانه ترین تصمیم دولت نهم بود که از طریق آن اهداف عدالت جویانه دولت اجرایی می شود.

وزیر تعاون تأکید دارد: دولت برای بالا بردن سطح زندگی اقشار کم درآمد جامعه اقدام به عرضه سهام کرده است و در سال جاری شرکت های تعاونی سهام عدالت در سراسر کشور ایجاد خواهد شد. به هر حال ایده آل این است که همه مردم سهام عدالت را دریافت کنند.

دیدگاه وزیر رفاه

طبق اساسنامه طرح واگذاری سهام عدالت یک شرکت کارگزاری در وزارت اقتصاد تشکیل شده که قرار است به صورت سبد سهام عمل کند. همه سهام مورد نیاز برای واگذاری به این سبد ریخته خواهد شد و سود سهام به صورت یکنواخت بین سهامداران توزیع می شود. پس از ایجاد این شرکت کارگزاری، تعاونی های عدالت در مراکز استان های دارای اولویت دار تشکیل شد.

کس از عمل فاطمی

**پرویز فاطمی وزیر رفاه:
آیین نامه «سهام عدالت»
یکی از اقدامات پسندیده
و آینده نگر برای مردم
کشور است.**

دولت باز خواهد شد. عضو هیات رئیسه کمیته سیاست های تجاری مجلس با اشاره به سوددهی سهام شرکت های دولتی می گوید: طبعاً برخی از شرکت های واگذار شده سودده و بعضاً کم بازده یا زیان ده بوده اند ولی سود تمام این شرکت ها به صورت سبد سهام به مردم واگذار می شود. لذا بحث سودآوری شرکت ها و این که آیا به لحاظ مدیریتی از توانمندی و بهره‌وری بالایی برخوردار بوده‌اند یا نه از جمله مسایل حایز اهمیت در این طرح است.

فروزش همچنین در پاسخ به این پرسش که آیا طرح مذکور تمام اقشار آسیب پذیر را

واسط حذف شوند، با توجه به این که سابقه واگذاری سهام دولتی در سازمان مالی گسترش مالکیت واحدهای تولیدی وجود داشته می توان با تغییر فرایند، سهام عدالت را واگذار کرد.

پیمان فروزش عضو کمیسیون اقتصادی مجلس می گوید: وقتی هنوز آمار و شناخت کافی از تعداد خانوارهای محروم و دهک های پایین جامعه نداریم چگونه می خواهیم سهام عدالت را واگذار کنیم؟

وی تأکید می کند: آیین نامه اجرایی افزایش ثروت خانوارهای ایرانی از طریق توزیع سهام عدالت فی نفسه رویکرد خوبی است ولی آنچه مسلم است نمی توان نسبت به موفقیت یا شکست طرح قضاوت کرد. چون با سیستم اقتصادی کشور و نظارت کمی که روی دستگاه های اجرایی و شرکت های دولتی وجود داشته مدیریت اقتصاد دولتی جواب ن داده است و لذا تمام این مسایل نشان می دهد که احتمالاً طرح از موفقیت کافی در کشور برخوردار نشود.

وی با بیان این که در بحث واگذاری سهام دهک های مورد نظر هنوز شناسایی نشده اند، می گوید: به رغم آن که طبق قانون اعلام شده سازمان تأمین اجتماعی با همکاری سازمان های دیگر اقشار آسیب پذیر را ظرف دو ماه شناسایی کنند، در این زمینه مشکل داریم و متأسفانه به دلیل زیاد بودن تعداد خانوارهای آسیب پذیر هنوز مکانیزمی را انتخاب نکرده ایم که بتوان این خانوارها را شناسایی کرد. هر چند که یک عده ای از این خانوارها از سوی کمیته امداد امام (ره) و سازمان بهزیستی شناسایی شده اند.

نماینده زاهدان در ادامه به برخی ایرادات و اشکالات طرح سهام عدالت اشاره و خاطر نشان می کند: یکی از موارد بحث این است که طبق آیین نامه طرح، وزارت اقتصاد مکلف شده تا سهام شرکت های مادر تخصصی را از طریق شرکت های واسطه در اختیار مردم بگذارد، ولی با وجود تأکیدات بسیار در کوچک تر کردن حجم و اندازه دولت، به دلیل آن که هیات مدیره این شرکت ها دولتی خواهند بود، طبعاً راهی برای بزرگ تر شدن

پرویز کاظمی وزیر رفاه می گوید: آیین نامه «سهام عدالت» یکی از اقدامات پسندیده و آینده نگر برای مردم کشور است. «سهام عدالت» به مدت ۲۰ سال در اختیار گروه های دارای اولویت برای دریافت این سهام قرار می گیرد، اولویت های شناسایی شده حدود هشت میلیون نفر هستند، بر اساس ماده ۴ آیین نامه «سهام عدالت» تعیین اولویت های دریافت سهام بر عهده وزارت رفاه است و با توجه به آمارهای موجود افراد تحت پوشش کمیته امداد و سازمان بهزیستی و بنیاد شهید، در اولویت های نخست قرار گرفته اند و بر این اساس به هر یک از افراد دارای اولویت دریافت «سهام عدالت» دو میلیون تومان سهام پرداخت می شود که باید در عرض ۲۰ سال قیمت آن بازپرداخت شود.

زمان اجرای طرح

اما در این میان برخی معتقدند، طرح سهام عدالت در زمان اجرا با یک سری موانع و مشکلات پیش بینی نشده مواجه خواهد شد.

ابراهیم سلیمانی خوشرو، مدیر واگذاری سازمان خصوصی سازی، در این زمینه می گوید: برای سهام عدالت باید بستر سازی های لازم صورت گیرد. در حال حاضر وظیفه هر دستگاه دولتی است، که این کار را انجام دهد، اما پیش بینی می شود این طرح در زمان اجرا به موانع زیادی برخورد خواهد کرد، بنابراین دولت باید موانع را از سر راه بردارد. البته هیچ کس نمی تواند بگوید ما در دو سال و یا ۶ ماه آینده همه ایرانیان را سهامدار می کنیم.

خوشرو با بیان این که اگر دولت می خواهد به خانواده های ایرانی کمک کند باید به جز واگذاری سهام عدالت گام های مکمل دیگری هم بردارد می افزاید: زمان اجرا بسیاری از موانع سر راه قرار می گیرد باید میزان هزینه و زمان، پیش بینی شود.

شرکت های واسط

حذف شرکت های واسط از جمله بحث برانگیزترین موضوعات در آیین نامه واگذاری سهام عدالت بود.

حیدر مستخدمین حسینی در این باره می گوید: آیین نامه ای که دولت برای ایجاد شرکت های واسط در قالب سهام عدالت تصویب کرده بود به لحاظ قانونی جای تأمل داشت.

رئیس سابق هیات مدیره بورس با تأکید می گوید: حذف شرکت های واسط بحثی بود که ما نیز دنبال آن می گردیم، اما آیین نامه اشکال داشت زیرا ایجاد شرکت های واسط از نظر قانون تجارت اشکال دارد و باید این نقیصه رفع شود البته اگر شرکت های

**حیدر مستخدمین حسینی:
آیین نامه ای که دولت برای
ایجاد شرکت های واسط در
قالب سهام عدالت تصویب
کرده بود به لحاظ قانونی
جای تأمل داشت.**

تحت پوشش قرار خواهد داد، می گوید: قبل از آن که به این مسأله پرداخته شود باید دید که آیا تعداد و میزان سهام مان به قدری هست که بتواند این افراد را تحت پوشش قرار بدهد؟ وقتی هنوز شناخت و آمار کافی از تعداد خانوارها نداریم چگونه می خواهیم این سهام را واگذار کنیم و سؤال دیگر این که چقدر فاصله بین دهک های پایین تر و نهم و دهم است، اگر امروز دهک دهم سهام خود را بگیرد چند سال طول می کشد دهک های پایین ۸ و ۹ سهام شان را دریافت کنند. عضو کمیسیون اقتصادی مجلس، درباره

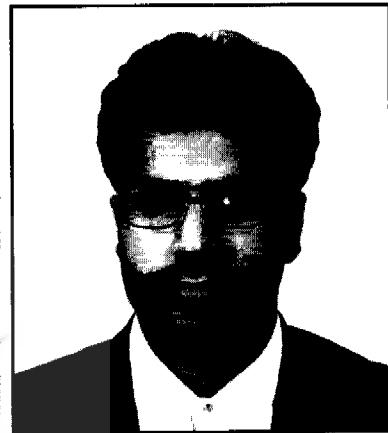
دارند یا خیر؟ لذا باید مکانیزم های مناسبی را برای این طرح پیش بینی کنیم. متأسفانه ما در هدفمند کردن پارانه ها مشکل داشتیم و نتوانستیم اقشار آسیب پذیر را شناسایی کنیم، لذا باید سیاست مان به سمت ایجاد تولید ثروت و درآمد باشد تا اشتغال زایی شود.

فروزش در پایان با بیان این که نباید لایه های فقر را مدام از یک لایه به لایه دیگر انتقال داد، تصریح می کند: طبیعی است که با ایجاد درآمد و تولید ثروت می توان مردم را توانمند و اشتغال زایی کرد و تنها در این

بیمه های مخالف است.

منتقد صریح

دکتر فرشاد مؤمنی از جمله منتقدان صریح الهجه طرح سهام عدالت است او در عین حال که در اقتصاد بحث عدالت خواهی را به صورت پیگیر دنبال می کند و اجرای طرح سهام عدالت از سوی دولت را اقدامی در جهت توزیع رانت می داند. استاد دانشگاه علامه طباطبایی می گوید: اقداماتی مانند عرضه سهام عدالت هیچ نسبتی با اشتغال زایی و رشد ندارد و طرحی

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس، درباره موفقیت این طرح، می گوید: سابقه توزیع این سهام نشان می دهد که این مهم عمدتاً به صورت کوبن در خانوارهای فقیر در کشورهای بلوک شرق تجربه شده است. این طرح در برخی کشورها نظیر چک و لهستان با توجه به نظارت دولت در توزیع سهام موفق بوده ولی در برخی کشورها مثل روسیه به خاطر توزیع ناعادلانه ثروت و تقسیم سهام میان غنی و فقیر به صورت کوبن، ناموفق بوده است.

با رویکرد اعانه ای و از موضع توزیع رانت است می توان گفت موضع دولت در قبال عدالت اجتماعی یا از منظر پایداری دچار نقصان جدی است مانند طرح سهام عدالت و یا این که به کلی مغایر با سیاست های گفته شده است.

سهام بازنشستگان

از زمان تصویب آیین نامه سهام عدالت موج وعده ها به اقشار مختلف در زمینه واگذاری سهام عدالت به همراه افتاد. در این میان، بازنشستگان و معلمان بیش از همه در معرض این هدف قرار گرفته اند. فرهاد رهبر رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی می گوید: سهام عدالت در میان بازنشستگان نیز توزیع خواهد شد و سعی می کنیم توزیع آن در بین اقشار مورد نظر به صورت هدفمند انجام شود.

صورت است که مردم در چرخه اقتصادی کشور مشارکت خواهند داشت.

اختلال

علی طیب نیا معاون اقتصادی سازمان مدیریت و برنامه ریزی می گوید: در حالی که بحث واگذاری سهام عدالت در کشور مطرح و واگذاری آن در چند استان کشور آغاز شده است، واگذاری سهام بالای چند شرکت دولتی در عملیات واگذاری سهام عدالت، اختلال ایجاد می کند.

معاون اقتصادی سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور تأکید دارد: دولت با واگذاری بخش عظیمی از سهام شرکت های دولتی و مادر تخصصی، برای تأمین بازپرداخت بدهی خود به صندوق های

موفقیت این طرح، می گوید: سابقه توزیع این سهام نشان می دهد که این مهم عمدتاً به صورت کوبن در خانوارهای فقیر در کشورهای بلوک شرق تجربه شده است. این طرح در برخی کشورها نظیر چک و لهستان با توجه به نظارت دولت در توزیع سهام موفق بوده ولی در برخی کشورها مثل روسیه به خاطر توزیع ناعادلانه ثروت و تقسیم سهام میان غنی و فقیر به صورت کوبن، ناموفق بوده است.

نماینده زاهدان در ادامه، با اشاره به ویژگی و قابلیت نقدشوندگی سهام عدالت، می گوید: اگر رویکرد این باشد که به عنوان یک پس انداز یا دارایی محسوب شود. باید گفت، مردم فقیر و محروم در کشور ما مشکل پس انداز ندارند که بخواهیم این سهام به عنوان یک پس انداز برای آتیه آنها باشد. آنچه مهم است نیاز فعلی آنهاست، متأسفانه فقر به قدری گسترش یافته که اگر همین حالا سهام را به مردم واگذار کنیم سریعاً آن را می فروشند و بابت تحصیل، مسکن، ازدواج و اشتغال فرزندان خود به کار می گیرند.

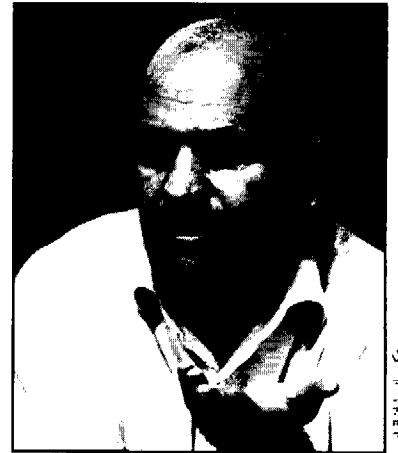
عضو هیأت رئیسه کمیته سیاست های تجاری مجلس، نحوه فروش سهام و مکانیزم های اجرایی آن را مورد تأکید قرار می دهد و می گوید: در حال حاضر این سؤال برای مردم ایجاد شده که سود سهام شان چقدر است؟ و آیا اجازه فروش آن را

دولت با واگذاری بخش عظیمی از سهام شرکت های دولتی و مادر تخصصی، برای تأمین بازپرداخت بدهی خود به صندوق های بیمه های مخالف است.

دیدگاه رئیس سابق خصوصی سازی عبدالله پوری حسینی - مدیرعامل سابق سازمان خصوصی سازی درباره سهام عدالت می گوید: شرکت های قابل واگذاری از طریق سهام عدالت شرکت های متفاوتی به لحاظ سوددهی هستند، اگر قرار باشد سهامی را با سوددهی پایین به افراد بدهیم، شاید ۲۰ سال که سهل است ۱۰۰ سال دیگر هم صبر کنند و از محل سودشان نتوانند ثمن معامله را پس

بدهند، برای این که سهام مستقیم به دست افراد داده نشود قرار است که شرکت‌های واسط شکل بگیرند و همگن سازی، توزیع ریسک و سود در این شرکت‌ها انجام پذیرد.

او در پاسخ به برخی که نسبت به زود ابلاغ شدن سهام عدالت معترضند توضیح می‌دهد: واگذاری سهام عدالت کار بسیار بزرگی است، متأسفانه بین پنج تا شش میلیون نفر تحت پوشش کمیته امداد و حدود ۶۰۰ تا ۷۰۰ هزار نفر تحت پوشش سازمان بهزیستی هستند که با جمع این دو بالای شش میلیون نفر ما تحت پوشش

عکس از سیدالانوار

بگوییم که هیچ کاری انجام نشده و نه یک ایده خاصی بوده که تبدیل به آیین نامه شده است. این طور نیست، ایده‌های بوده کار کارشناسی هم تا حدودی روی آن انجام شده اما متناسب با شأن و اهمیت موضوع باز هم جای کار دارد.

پوری حسینی درباره شناسایی افراد هدف و این که لااقل بین شش تا هفت میلیون نفر تحت پوشش کمیته امداد و سازمان بهزیستی، می‌گوید: اولویت‌بندی این افراد مقداری فرق می‌کند. به عنوان مثال اگر قرار باشد به یک میلیون نفر سهام داده شود در فاز اول شناسایی یک میلیون از شش تا

فرشاد مومنی استاد دانشگاه علامه طباطبائی:
او در عین حال که در اقتصاد بحث عدالت خواهی را به صورت پیگیر دنبال می‌کند، اجرای طرح سهام عدالت از سوی دولت را اقدامی در جهت توزیع رانت می‌داند.

هفت میلیون نفر، در دستور کار وزارت رفاه قرار می‌گیرد. منتهی خارج از افراد تحت پوشش نهادهای حمایتی همچون کمیته امداد حضرت امام (ره) و سازمان بهزیستی ما هیچ شناسه دیگری در جامعه نداریم، اگر قرار باشد که همه افراد جامعه با یک نگاه نگریسته شوند در آن زمان کار بسیار زیادی را پیش رو خواهیم داشت.

مدیرعامل سازمان خصوصی سازی در پاسخ به این پرسش که این سهام به همه افراد داده می‌شود؟ گفت: این امر بستگی به سهام قابل واگذاری دارد. اگر این سهام این قدر حجیم باشد که دهک پایین تا سومین و چهارمین دهک همه را پر کند، همه ایرانیان مشمول این آیین نامه خواهند شد و مجوز این کار در آیین نامه داده شده اما این که این مقدار سهام قابل واگذاری وجود دارد یا خیر باید بررسی شود. اگر سهام قابل واگذاری وجود داشته باشد، به تک تک ایرانیان باید سهم واگذار شود، منتهی با اولویت‌بندی‌های متفاوت.

به گفته او یقیناً کسی که در دهک پایین جامعه از نظر درآمدی قرار دارد با کسی که در دهک دوم یا سوم و یا پنجم قرار دارد حتماً باید از نظر تسهیلات و حجم سهام که دریافت می‌کنند متفاوت باشند، تا عدالت برقرار شود. اما اگر قرار باشد به همه یک

امتیاز بدهیم بحث عدالت به آن مفهوم محقق نمی‌شود، بدیهی است که باید تفاوت‌هایی وجود داشته باشد که بتوان این فواصل را کمتر کرد.

پوری حسینی در پاسخ به این پرسش که تا چند سال دیگر می‌توان انتظار داشت که همه مردم سهامدار شوند؟ می‌گوید: باید اجازه دهیم که اعطای سهام شروع شود یک مقداری جلو برویم زمانی که توانستیم یک دهک را پر کنیم سپس در مورد دهک‌های بعدی تصمیم گرفته خواهد شد.

وی ادامه می‌دهد: آن طور نیست که همه چیز باید آماده باشد و فقط منتظر پیشنهاد باشیم. وقتی یک شرکت مادر تخصصی مشکل اساسنامه‌ای دارد تا زمانی که این مشکل حل نشود قابل واگذاری نیست. اما از بین شرکت‌های مادر تخصصی قابل واگذاری هم ما مشکل اصل ۴۴ قانون اساسی را داریم. تا زمانی که بند (ج) سیاست‌های اجرایی اصل ۴۴ قانون اساسی ابلاغ نشود، امکان واگذاری برخی از شرکت‌های مادر تخصصی هم فراهم نیست.

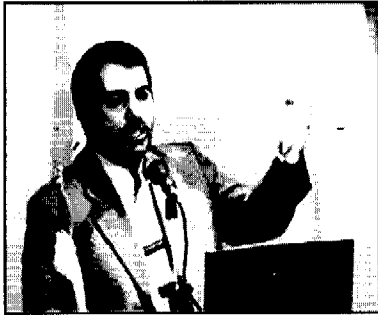
او درباره فرآیند حمایتی در سهام توضیح می‌دهد: اگر شرکت‌های واسط تأسیس شوند ضعفی که متوجه شرکت‌ها خواهد شد تا حدود زیادی قابل جبران است. سهام شرکت‌های مادر تخصصی به این شرکت‌ها تزریق می‌شود و سهام شرکت‌های واسط در اختیار مردم قرار می‌گیرد. اما اگر نقش شرکت‌های واسط گرفته شود و قرار باشد که این سهام مستقیم به مردم داده شود مشکل برای شرکت‌ها به جای خود باقی می‌ماند. یعنی زمانی که دو میلیون تومان سهمش پر شد، سهم دیگری به آن داده نمی‌شود.

وی در خصوص توانایی انجام کار از سوی سازمان خصوصی سازی گفت: سازمان مالی گسترش مالکیت واحدهای تولیدی که به سازمان خصوصی سازی تغییر یافته این تجربه را دارد اگر نقش شرکت‌های واسط به سازمان داده شود نزدیک‌ترین سازمان دولتی که بتواند چنین مأموریت بسیار سنگینی انجام دهد، سازمان خصوصی سازی است. منتهی نه در شرایط فعلی، بلکه، حتماً باید این سازمان تقویت و تجهیز شود. اگر این کارها صورت گیرد، نرم‌افزار برای این کار وجود دارد، منتهی باید مقداری مورد حمایت قرار بگیرد تا بتوان چنین کار حجیمی را انجام داد.

استان‌ها چه می‌گویند

مسئولان استانی که معمولاً اجرای این طرح‌ها را گامی در جهت رفع محرومیت در محدوده مدیریت خود و طبقاً انجام آن را نوعی موفقیت به حساب می‌آورند در ماه‌های اخیر تلاش بسیاری برای پیش افتادن از سایر استان‌ها انجام داده‌اند.

سهام عدالت در میان بازنشستگان نیز توزیع خواهد شد و سعی می‌کنیم توزیع آن در بین اقشار مورد نظر به صورت هدفمند انجام شود.

به هر یک از افراد پنج میلیون ریال سهام عدالت پرداخت خواهد شد. البته سهمیه سهام عدالت به ازای هر فرد تا ۲۵ میلیون ریال قابل افزایش است. وی تأکید دارد: افراد زیر پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره)، بهزیستی و افراد نیازمند و اقشار کم درآمد جامعه در اولویت نخست واگذاری قرار دارند. براین اساس فهرست افراد تحت پوشش سهام عدالت در استان خراسان شمالی تهیه شده و این سهام به مرور به تمام افراد نیازمند پرداخت می شود.

در این میان، استاندار هرمزگان با اشاره به ابعاد و تأثیر طرح واگذاری سهام عدالت می گوید: رعایت عدالت، اصلی ترین عنصر این طرح است و باید تمام برنامه ریزی ها در جهت تحقق محوری ترین دستور کار دولت نهم باشد. عبدالرضا شیخ الاسلامی معتقد است: هم اکنون افراد زیادی تحت پوشش کمیته امداد و بهزیستی هستند که مستحق واقعی

سازمان مالی گسترش مالکیت

واحدهای تولیدی که به سازمان خصوصی سازی تغییر یافته این تجربه را دارد اگر نقش شرکت های واسط به سازمان داده شود نزدیک ترین سازمان دولتی که بتواند چنین مأموریت بسیار سنگینی انجام دهد، سازمان خصوصی سازی است. منتهی نه در شرایط فعلی، بلکه، حتماً باید این سازمان تقویت و تجهیز شود. اگر این کارها صورت گیرد، نرم افزار برای این کار وجود دارد، منتهی باید مقداری مورد حمایت قرار بگیرد تا بتوان چنین کار حجیمی را انجام داد.

نیستند و این دستگاه ها نیز توان بررسی روزآمد این امر را ندارند. بنابراین باید گفت پالایش جدی افراد تحت پوشش سازمان ها و نهادهای حمایتی مدنظر قرار گیرد تا هیچ گونه حقی از نیازمندان واقعی از بین نرود.

رئیس ستاد استانی توزیع سهام عدالت در ادامه خواستار پیش بینی تدابیری می شود تا چنانچه افرادی در آینده شرایط گرفتن سهام عدالت را احراز کردند، بتوانند از این سهام استفاده کنند. زیرا فراهم کردن زمینه افزایش مشارکت مردم در اجرای این طرح ضامن موفقیت آن است.

او می گوید: باید سازوکاری تعریف شود که زمینه هرگونه سوءاستفاده از سهام عدالت چه از جانب متقاضیان و چه از طرف عوامل اجرایی از بین برود.

در مرحله اول واگذاری سهام عدالت در هرمزگان حدود ۱۶۰ هزار نفر واجد شرایط دریافت سهام عدالت شناسایی شده اند.

خراسان شمالی

رئیس سازمان اقتصادی و دارایی خراسان شمالی می گوید: در مرحله نخست واگذاری سهام عدالت، ۱۶۵ هزار شهروند این استان سهام دریافت می کنند.

«سیدرضا حسینی» می افزاید: در این مرحله که از خرداد ماه امسال آغاز می شود،

عبدالله پوری حسینی - مدیر عامل سابق سازمان خصوصی سازی درباره سهام عدالت می گوید: شرکت های قابل واگذاری از طریق سهام عدالت شرکت های متفاوتی به لحاظ سوددهی هستند، اگر قرار باشد سهامی را با سوددهی پایین به افراد بدهیم، شاید ۲۰ سال که سهل است ۱۰۰ سال دیگر هم صبر کنند و از محل سودشان نتوانند ثمن معامله را پس بدهند، برای این که سهام مستقیم به دست افراد داده شود قرار است که شرکت های واسط شکل بگیرند و همگن سازی، توزیع ریسک و سود در این شرکت ها انجام پذیرد.

سمنان

مدیرکل تعاون استان سمنان از طرح تشکیل شرکت تعاونی عدالت در این استان خبر می دهد.

عبدالعلی حسینیان می افزاید: این شرکت تعاونی با هدف توزیع سهام عدالت در استان های کشور از جمله استان سمنان تشکیل می شود. البته تشکیل این شرکت تعاونی مراحل دارد و اعضای هیأت مؤسس آن بین سه تا پنج نفر است. افرادی که سهام عدالت را دریافت می کنند از اعضای این شرکت تعاونی هستند و سهم هر عضو یک هزار ریال است و به هر خانوار حداکثر پنج سهم تعلق می گیرد و چنانچه اعضای خانواده بیش از پنج نفر باشند سهام بین اعضای خانواده تقسیم می شود.

سرانجام

آن چنان که در ابراز دیدگاه های مسئولان و کارشناسان هم دیده می شود، نظر بیشتر مسئولان دولتی در حال حاضر بیشتر معطوف به اجرای سریع تر این طرح است، در حالی که منتقدان معتقدند دولت باید برای دوران پس از واگذاری سهام عدالت و ایجاد سازوکارهای حمایتی، چاره های بیندیشد.

اردبیل استاندار اردبیل هم می گوید: توزیع سهام عدالت نمود عینی از باورها و اعتقادات عدالت محوری نظام اسلامی ایران است. علی نیکزاد می افزاید: تأمین حداقل زندگی شرافتمندانه برای اقشار مستمند و بی بضاعت جامعه رسالتی است که در اجرای این طرح مورد توجه قرار می گیرد. براین اساس دستگاه های متولی اجرای این طرح باید با ایجاد زمینه های درآمد دایمی برای خانواده های محروم و کم بضاعت و گسترش فرهنگ تعاون در راستای کاهش بار تصدی گری دولت در تأمین رفاه عمومی تلاش کنند.

به گفته او، در مرحله اول توزیع سهام عدالت در استان که شش ماه طول می کشد، خانواده های بی سرپرست، آسیب دیدگان اجتماعی، معلولان نیازمند زیر پوشش بهزیستی و مددجویان کمیته امداد امام خمینی (ره) اولویت دارند.

آذربایجان شرقی

استاندار آذربایجان شرقی خواستار تسریع در تشکیل شرکت تعاونی توزیع سهام عدالت در این استان می شود. محمد معماریزاده با اشاره به تأکید دولت نهم در محور عدالت، توزیع این سهام را گامی در جهت کاهش فاصله ها و استقرار عدالت در بین اعضا و اقشار جامعه می داند.

علی فراقی، رئیس سازمان امور اقتصادی و دارایی استان آذربایجان شرقی هم با تشریح این نامه اجرایی مربوط به گسترش عدالت و افزایش ثروت خانوارهای ایرانی با گسترش سهم بخش تعاون تأکید می کند: مسئولان مرحله اول واگذاری سهام عدالت در سطح کشور از میان هشت بخش انتخاب خواهند شد. براساس برآوردهای اولیه در سطح استان حداقل ۳۲۰ هزار نفر مشمول دریافت سهام عدالت هستند.